

Щодо збереження місця роботи та середнього заробітку на підприємстві для працівників, призваних на строкову військову службу в особливий період

За мирних часів призов на строкову військову службу є підставою для припинення трудового договору (п. 3 ст. 36 КЗпП). Однак, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку проходження військової служби та питань соціального захисту громадян України, які проходять військову службу під час особливого періоду» від 15.01.2015 № 116-VIII гарантії щодо збереження місця роботи (посади), середнього заробітку на підприємстві, в установі, організації незалежно від підпорядкування та форми власності поширено на працівників — громадян України, які призиваються на строкову військову службу в особливий період. Гарантії згідно із Законом про військову службу призовники отримали з 08.02.2015 (дата набрання чинності). При цьому вищезазначеним законом законодавець вніс зміни лише до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» (ст. 39 «Призов на військову службу під час мобілізації. Демобілізація»). Натомість, до КЗпП України відповідних змін не було внесено, і це викликало чимало проблем під час весняного призову, адже працівники кадрових служб керуються у роботі насамперед КЗпП, та не завжди встигають відстежувати зміни в інших актах законодавства.

14 травня 2015 року Верховна Рада ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань соціального захисту громадян України, які проходять військову службу під час особливого періоду» № 433-VIII), який набрав чинності 11.06.2015. Цей закон привів у відповідність норми КЗпП і Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу». Наразі частина третя статті 119 КЗпП передбачає однакові гарантії як для працівників, призваних на військову службу у зв'язку з мобілізацією, так і для тих, хто призивається на строкову військову службу в особливий період. Обидві категорії працівників підлягають увільненню від роботи зі збереженням місця роботи, посади і середнього заробітку.

Отже, в особливий період ані призов (на строкову службу чи на військову службу у зв'язку з мобілізацією), ані добровільний вступ на військову службу на умовах контракту «до закінчення особливого періоду», ані продовження військової служби на умовах контракту не тягнуть за собою звільнення працівника. За працівником, який виконує свій громадянський обов'язок із захисту Вітчизни, робоче місце і середній заробіток мають бути збережені.